

„Suché statistice dáváme šťávu našimi komentáři,“

říká Zdeněk Juračka, prezident Svazu obchodu a cestovního ruchu ČR a člen České statistické rady

Na veřejnosti se Svaz představuje jako vrcholové, nezávislé, dobrovolné a lobistické sdružení velkých obchodních a turistických podniků. Zdeněk Juračka je jedním z těch, kteří z něj udělali respektovanou instituci.

Svaz obchodu a cestovního ruchu data z Českého statistického úřadu nejen užívá, ale také je tvoří. Můžete uvést nějaký příklad?

Například sledujeme a ve spolupráci s dalšími institucemi upravujeme položky ve spotřebitelském koši, které se týkají potravin. Jsme jedni z jeho garantů. Kromě nás to ještě dělá např. Potravinářská komora České republiky.

Podle jakého klíče stanovíte, která položka bude obsažena ve spotřebitelském koši?

Kritérií je samozřejmě více, ale vybíráme třeba i ta, která jsou nejvíce významná pro cenová srovnání nebo jsou sporná z pohledu zpracovatele či obchodníka v rámci jejich tržního významu.

Můžete být konkrétní?

Například kuře chlazené. Srovnáním třeba zjistíte, že v Karlových Varech je levnější o dvacet korun než v Praze.

Inflace roste také kvůli zvyšujícím se cenám potravin. Půjdou podle vás ještě nahoru?

Růst cen je obecně ovlivněn zejména zdražováním komodit v zahraničí. Jsme součástí celosvětového trhu, takže potraviny se budou dál zdražovat. Je však pravdou, a to přiznávají také odborníci z ČSÚ, že kdyby obchodní řetězce netlačily ceny tolik dolů, tak inflace bude daleko vyšší.

Jenže výrobci tvrdí něco jiného.

Obchod šel za posledních dvacet let cestou integrace a koncentrace, kdežto výrobci zatím ne. Výjimkou jsou pekaři, kteří si vytvořili silnou vyjednávací pozici. Pokud chce dodavatelský sektor uspět, tak mu nepomůže žádný zákon, ale musí hlavně sám na sobě pracovat, integrovat se a získat významné postavení na trhu, aby měl ve vztahu k řetězcům silnější vyjednávací pozici.

Je pravda, že váš svaz usiluje o census maloobchodu?

Ano. Ovšem jeho realizace je však záležitostí hlavně peněz. V současné době registrujeme společně s Incomou možná osm, deset tisíc maloobchodních subjektů. Odhad je přitom 120 tisíc.

Proč je pro vás census tak důležitý?

Když o někom mluvíte nebo v jeho prospěch vystupujete, měl byste mít poměrně dokonalý a hodnověrný obraz o tom, jakých subjektů se to týká. Z toho pohledu je dobré si je rozdělit do skupin, které vás zajímají. A pak zkoumat každou z nich zvlášť i srovnávat mezi sebou. V těchto skupinách najdete subjekty, které pracují pouze na základě živnostenského oprávnění, nebo družstva či akciové společnosti. Je např. důležité vědět, jaké je jejich vzájemné postavení na trhu. Vždyť Svaz obchodu a cestovního ruchu v některých situacích nezastupuje pouze své členy, ale celý sektor. Já třeba podepisuji kolektivní smlouvy, které tvoří základ kolektivního vyjednávání pro všechny maloobchodní subjekty v celé republice, kterých se to týká. To my se snažíme tvořit image obchodu, jsme připomínkovým místem v legislativě, zastupujeme maloobchod v Hospodářské komoře České republiky, jednáme

Seznamte se

JMÉNO: Ing. Zdeněk Juračka

VZDĚLÁNÍ: Vystudoval Vysokou školu ekonomickou v Praze, obor Cestovní ruch a služby.

ZAMĚSTNÁNÍ: Od roku 1969 pracuje ve spotřebním družstevnictví. V roce 1991 byl zvolen do funkce předsedy Jednoty, spotřebního družstva Kroměříž. Od roku 1993 je předsedou představenstva COOP Centrum, družstvo Praha a od roku 2004 předsedou Svazu českých a moravských spotřebních družstev. Je členem představenstva Družstevní Asociace ČR a členem představenstva Hospodářské komory ČR. Od roku 2000 vykonává funkci místopředsedy dozorčí rady COOP Euro, a.s. (nákupní aliance spotřebních družstev ČR, Slovenska a Maďarska).

s dalšími zaměstnavatelskými svazy. Dnes máme 15% podíl na tvorbě HDP a 16% zaměstnanost – to už je slušný rezort.

Z analýzy ČSÚ vychází najevo, že produktivita práce v cestovním ruchu není v posledních letech příliš vysoká. Čím to podle vás je?

Hlavním důvodem je pokles cen a potažmo tržeb za poslední tři roky, a to jak v hotelnictví, tak v gastronomii. Přičemž na mnoha pozicích již není možné odpovídajícím způsobem redukovat počty pracovníků.

Můžete to zase vysvětlit, prosím, na příkladu?

Máte restauraci, která měla při obratu 300 tisíc korun produktivitu práce 100 tisíc na hlavu. Najednou vám klesne obrat na 150 tisíc. Měla jste tam tři zaměstnance. Všechny však nemůžete propustit, když musí být restaurace otevřená 12 hodin denně. Někdo přece musí dál vařit, nakupovat zboží, obsluhovat. Tím pádem vám klesne produktivita práce. Totéž se děje v maloobchodě. Když klesne v prodejně obrat, tak propouštíte zaměstnance, ale část lidí tam zase musíte nechat. Někdo zase musí sedět za pokladnou, někdo přebírat a doplňovat zboží. A když vám klesne obrat a z něho plynoucí výnosy pod hranici fixních nákladů, tak buď tu prodejnu zavřete, anebo ji provozujete dále se ztrátou. Zavírat prodejny není moc efektivní, protože se může situace na trhu zlepšit a lépe se dávat do chodu prodejna otevřená než úplně zavřená, která se pak znovu otevře.

“

Známe spotřebu jednotlivých komodit, historický vývoj jejich cen, problematiku nákupů a dovozu.

”

Z toho, co říkáte, usuzuji, že pro podnikatele z vašeho sektoru jsou důležitá fakta o vývoji české ekonomiky. Sledují také výstupy Českého statistického úřadu?

Týká se to zejména statistiky, která studuje vývoj ekonomiky doma i v zahraničí. Ze statistiky zjistíte vývojový trend. Podnikatelé již vědí, že to, co se děje jinde v Evropě, bude za chvíli aktuální i u nás. Podle statistických údajů Eurostatu uvidí například, že v Evropě klesá obsazenost hotelů, proto udělají předběžná opatření. Například provedou redukci zaměstnanosti, aby se připravili na snížení produktivity práce.

A jak pracuje s informacemi Českého statistického úřadu váš Svaz?

Údaje z Českého statistického úřadu jsou pro nás velmi cenné. Na našich stránkách zveřejňujeme jeho data s našimi komentáři. Za dobu, co náš Svaz existuje, sledujeme vývoj spotřeby jednotlivých komodit, historický vývoj jejich cen, orientujeme se v problematice nákupů a dovozu. Každý neumí pracovat se „suchými čísly“ z Českého statistického úřadu. Potřebuje k tomu ještě náš komentář či vysvětlení, které vychází z odborných znalostí našeho managementu a spolupracovníků.

Získali jste také už nějaké informace o tom, jak nákaza šířená střevní bakterií EHEC v Německu, ovlivňuje cestovní ruch a potažmo obchod?

Máme zprávy, že se již počátkem června snížil odjezd českých turistů do Německa, zejména do oblasti Hamburku. Lidé na situaci okamžitě reagovali. U cestovního ruchu a také u prodeje potravin však existu-

Zdeněk Juračka s premiérem Janem Fischerem.

je určitá setrvačnost. Věřím tomu, že i když se tato záležitost vyřeší, budou lidé stále ještě nedůvěřiví. Přestože se vyloučil fakt, že by tato nákaza pocházela ze španělských okurek, zaznamenáváme pokračující pokles jejich prodeje.

Jaké jsou vaše prognózy ohledně dalšího vývoje cestovního ruchu?

Očekáváme oživení cestovního ruchu, nadále předpokládáme další úbytek restaurací, letos o zhruba 5 %, a s tím spojené zvyšování nezaměstnanosti v pohostinství. V oblasti ubytovacích služeb dojde ke zpomalení růstu kapacit a k jejich částečné transformaci do vyšších tříd.

Co by podnikatelské subjekty v oblasti cestovního ruchu od státu přivítaly?

Dlouhodobou koncepci a systematickou propagaci cestovního ruchu. Náš Svaz podporuje vznik zákona o cestovním ruchu a také větší propagaci domácího cestovního ruchu, který má do budoucna opravdově velký potenciál. Zároveň je důležitá koncepce a podpora rozvoje kongresové turistiky.